

ТУРЦИЯ

—○○—

ВЪСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИТИ НА НАРОДЪТЪ.

—○○—

ТУРЦИЯ излязува сѣка сѣбота. Годишната цѣна за въ имперіята по царската поща, е 4 бѣли мецдиѣта; вънъ отъ имперіята, 5 бѣли мецдиѣта. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и предплатени. Писмата които са относятъ до редакціята са надписуватъ до Н. Генювча и П. Р. Славейкова. Въшните настоятели отговарятъ за въстникътъ. Подписката за спомоществованіята става направо въ Цариградъ—Галата при издателити.

9 СЕПТЕМВТИЯ (ПО НОВИ СТИЛЪ)

19 РЕБЮЛЪ-АКХИРЪ 1292 ОТЪ ЕГИРА.

ЖЕЛѢЗЕНЪ ПЪТЪ ОТЪ ВАРНА ДО РУШЧУКЪ.

Издаване на акціити запазени за отоманската имперія споредъ вадетата на актитъ на отстъпката.

Публиката са извѣстява чи подписуваніята на акціити за желѣзниятъ пѣтъ отъ Варна до Рушчукъ запазени за Турція ще са отворятъ отъ 1 Септември дѣто иди споредъ слѣдующити условия:

Акціити сѣ отъ 22 турски лири (20 лири стерлини) които ще носятъ файда по 5 на стотѣхъ на годината, гарантирана отъ правителството.

Тѣ са издаватъ съсъ цѣна по 13 турски лири и 20 гроша (лири стерлини 12).

За сѣка една акція ще са даватъ когато са подписува 5½ турски лири, отъ които 3 лири турски и 30 гроша ще представляватъ залогътъ а турскити лири 2 и 20 гроша ще представляватъ първото внисаніе на парити.

Остатъкътъ който са въскача на 7 т. л. и 70 гр. ще са поиска послѣ и броеніето на парити ще стани въ сѣщото врѣме когато станѣтъ апелити които ще са направятъ въ Инглитера и за които ще са даде извѣстіе въ вѣстнити вѣстници.

Подписвачити ще иматъ право да платѣтъ напълно своити акціи споредъ цѣната на подписваніята (турски лири 13 и 20 гр.).

Когато са прави линіята файдата по 8½ на стотѣхъ за година върху дадената сума ще са заплаща на сѣко тримѣсечіе въ Цариградъ и Варна при Господа К. С. Хансонъ и съдружіе, банкери на компанията.

Като туку са свърши линіята, акціити ще са радуватъ съсъ файда по 8½ за стотѣхъ на година (върху даденіята капиталъ) гарантирана отъ правителството, и ще зематъ участіе въ сичкити кярови които ще могатъ да са усѣществятъ.

Подписката е отворена:

Въ Цариградъ при Господа К. С. Хансонъ и Съдружіе

Въ Рушчукъ и Варна у писалищата на прѣдпріемачити.

Запискити за акціити ще са даватъ на сѣки подписвачъ срѣщу заплащаніето на 5½ турски лири за сѣка акція.

ПАРАПЛОВНАТА ДРУЖИНА.

Какво стана Парапловната Дружина? Какво стана въпорътъ Азиятъ? Какво ще станѣтъ парити на акціонерити? Какво чинѣтъ директорити? Таквизи сѣ въпросити които едно голѣмо число отъ съ-

отечественницити ни благоволи да ни отпрати съсъ цѣль да му дадемъ нѣколко общи разясненія.

Безъ съмнѣніе тія въпроси сѣ отъ единъ високъ интересъ за да не мълчимъ веки; тѣ интересуватъ сичкити Българи въобще, и ний правимъ една патриотическа баслуга, като изложимъ тука безпристрастно истинското положеніе на Парапловната Дружина до колкото сме можли да вникнемъ въ нейнити работи.

Най-напрѣвъ ний ще кажимъ чи за основаніето на Парапловната Дружина ний сме длѣжжи на Г-на П. Попова. Тоя момѣкъ зачана едно дѣло което отговаряше нѣ само на духътъ на вѣкътъ, на общественното движеніе на епохата, нѣ и на прѣбразованіята които са увѣждѣтъ въ нашето общо отечество; той имаше добри и благоволителни чувства за народътъ си; той направи голѣми жертви за усѣществяваніето на прѣдпріятіето си; той покани съотечественницити си да земѣтъ участіе въ това общеполѣзно прѣдпріятіе; сичкити са стѣкоха да отговорятъ на желаніето му; найсетѣвъ той сполучи да нареди една Парапловна Дружина и да са докара въпорътъ. Името на тоя вапоръ са тури Азиятъ.

Вапорътъ са купи отъ Инглитера. Той са докара въ Цариградъ съсъ голѣмо въсхищеніе. Сичкити Българи отъ тука и отъ вънъ го посрѣшнаха съсъ една неописанна радостъ. Быля и онія които враждуваха отъ началото срѣщу това полѣзно прѣдпріятіе са радуваха за усѣхътъ на Г-на П. Попова и на нѣговити съучастници.

И отъ дѣ происхождаше тая радостъ въ сърцата на нашити съотечественници? Тя происхождаше отъ голѣмити надѣжди които общавахе Парапловната Дружина за развитіето на индустріята и на търговіята; надѣжди за прославленіето на народното име; надѣжди за поправаніето на училищата ни; съсъ едва дума, надѣжди за улѣшченіето на вещественіята, нѣравственіята, общественіята и религіозніята животъ на българскіята народъ.

Това дѣто казувами е тожко съ истина колкото е истина чи много Парапловни Дружини, основани съсъ акціи, са служили и служатъ за обогатяване на народити и за улѣшченіе на животътъ имъ. Компанията Лондъ и компанията Ширкетъ И хамриѣ които принадлежатъ отъ това число могатъ да са глѣдѣтъ като единъ живъ примѣръ отъ страна на нашити Българи.

Нѣ какво направи нашата Парапловна дружина? можѣ-ли да са подкрѣпи? позна-

ли високата си мисія? тури ли са на добри основи за да неможи никой да я поврѣди?

Нѣ; тя не позна никакъ положеніето сичкити сплѣнити които имаше право да учакува отъ много народни неприятели. Тя повѣри интересити си на хора, които, макаръ и да бѣха патриоти и добрежелатели на общественното напреднуваніе, нѣ нѣмаха потребната опитностъ въ дружественнати работи за да ги карѣтъ да варѣтъ къмъ усѣхътъ и усѣвършенствованіето.

И какво излѣзе отъ тая неопитностъ на директорити на Парапловната Дружина? излѣзе това което трѣбуваше да излѣзе. Въпорътъ са грабна отъ рѣцѣти имъ безъ да ги питатъ. Капиталътъ на акціонерити са отвлѣче въ Инглитера. Единъ цѣль народъ са посрами прѣдъ очити на сичкити народи. Парапловната Дружина са съсина и равори! и за какво тія злощастія? за хубавити вѣжди на Г-на Попова и на нѣговити съучастници.

И кои сѣ были причинити дѣто са дѣйствували за разореніето на Парапловната Дружина? Тѣ были чи въпорътъ, когато са купувалъ отъ Лондра, са купилъ и писалъ на името на единъ Гръкъ. И сега въ тія послѣдни врѣмена, когато Г-нъ Арнаудовъ дади фалименто, Гръцити подигнаха една жива борба съсъ директорити за нѣкакви си хисапи. Тѣ неможаха да сѣ споразумѣятъ помежду си. И въ тоя случай какво направиха Гръцити? Тѣ писаха на миниятъ стопанинъ на Азия сѣ въ Лондра да тегли въпорътъ въ Инглитера. Той ги послуша. Той проводи хюджетити които държеше, до едного търговеца въ Цариградъ който испълни заповѣдити му най точно и безъ да имати едно правителство да са въспротиви на тоя незаконенъ грабежъ.

Колко усилія не употрѣбиха тогава нашити чорбаджии за да отгърѣтъ въпорътъ отъ чуждити рѣцѣ и да го оставятъ да работи по нашити скѣли. Г-нъ Гешоглу даде една огромна сума само и само да прѣдварди народътъ си въобще отъ една посрама която го чакаше и да защити интересити на акціонерити частно отъ зарарити които тоя грабежъ ги сполѣтуваше. Нѣ тѣхнити усилія не дадоха никакви слѣдствія. Вънорътъ са грабна. Никой нѣмаше право да кажи бѣжъ; и защо тѣй? Защото най потребнити нѣща за едно прѣтѣжаніе, хюджетити, не бѣха въ рѣцѣти на директорити.

Отъ тука секи можѣ да разбере чи Парапловната Дружина не бѣше турена на здрави темѣли, и чи слѣдователно разореніето на тая Парапловна Дружина произлѣзе отъ неспособността на нѣйнити директорѣ.

Тъзи сж причинити които сж принудили нашите чорбаджии да стоят неутрални въ това общеполезно предприятие; тѣ сж били въ правото си. И ний не можимъ да ги съвѣтуваме да отиватъ да си залагатъ капиталити на разорителни работи.

Колкото за акционерити, тѣ загубиха или ще загубятъ; ний са изразявали съ съ тоя начинъ, защото не можимъ да повѣрваме още чи директорити ще сполучатъ да запазятъ правдинити имъ. Нѣ нѣка го забѣлежатъ добръ, тѣ загуби трѣбува да имъ служатъ за единъ добъръ урокъ въ други предприятия които сж касаятъ до улѣшнението на народното положение. Когато даватъ пари, трѣбува да знаятъ кому ги даватъ и за какво ги даватъ. Хората не сж едини. Много хора искатъ да живѣятъ отъ гърбътъ на народътъ и много сж малко тѣ които желаятъ да помогнатъ за развитието на нѣговити обществен и вещественни интереси!!!

ПРИЯТЕЛСКА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ.

(ПИСМО ПЪРВО.)

Пріятелю,

Пыташъ ма въ писмото си за тулчанскити испитания и за прѣподаваніето на Г. Добропольскій; бързамъ да ти отговори.

Испитанията въ тулчанската школа сж нищо не са отличаващъ отъ испитанията на другитѣ български градини. И тукъ каквото и тамъ, ученицити отговарятъ на учителскитѣ въпроси, безъ да разбираатъ смисла на словата си, безъ да знаятъ, какво е това, отъ което са испитватъ, и защо го учатъ. Азъ видѣхъ малки дѣцата да отговарятъ по математическа географія, да опрѣдѣлятъ: що е горизонтъ, меридианъ и пр. пр., — да разказватъ за раздѣленіето на земиятъ повърхнини на полси (физическа географія), безъ да разбираатъ нѣщо си отъ тѣзи работи. По отговорити нѣмъ са видни, чи тѣ изучаватъ тука само словата, и неподозрѣватъ, чи въ тѣзи слова има мисль. Таквизъ бѣха отговорити и по другитѣ прѣдмѣти: по исторія (която, вѣроятно за занимателност, обирнали на сборникъ анедотически), по математикъ и по граматикъ.

Не е ли и тука, каквото на сѣкъдѣ по България? И тамъ и тукъ механическо, безплодно учение, и тамъ и тукъ глупава програма, и тамъ и тукъ убиване на младитѣ способности. Въ Тула макаръ и да нѣма, каквото другитѣ мѣста, программы съ психологін, антропологін, риторики, логики и много други прѣмъждри науки; въ сѣжност работата е еднаква. И тамъ и тукъ слова са учатъ. Нѣма нищо такова, което да отговори на потребити на живота, нѣма нищо, което да възбужда ума, да учи, дѣцата да мислятъ. Сичко сухо, мъртво безцѣлно. И да има нѣщо да трѣба за живота, каквото е математиката, то пѣкъ прѣподаваніето направяи това нѣщо празно губяне врѣме. Таквизъ методъ иматъ нашитѣ учители!

Като почнахъ да говоря за школитѣ, азъ не можъ да не влязъ въ по подробно разглеждане на школското прѣподаване у насъ. Ты горѣщо любивъ нашето напредване, нашето умствено развиване, сѣдѣвателно ты не ще са отягачишъ да прочитешъ дългото ми писмо. Умственото развитіе не са мисли безъ школитѣ значи, като говоря за школитѣ, говоря и за умственото ни развиване, твой любивъ прѣдметъ.

Ты не дѣй мисли, чи словата подробно разглеждани на школското прѣподаване у насъ въ България—че тѣзи слова искатъ да

искарать намѣрение да исчерпи този въпросъ до дѣното; не, това ще каже само че ще са мжъ да покажи безплодността и дори вреда на сегашното преподаване, до колкото ми дозволюва врѣмето и твоята снисходителност. Подробно, пълното разглеждане на този въпросъ иска други сили, други знания, иска дълбоко изучаване, много врѣме. Моятъ силъ не стигатъ чакъ до тамъ, и ты ще ми простишъ една малка хитростъ. Намѣсто собствени мисли, азъ ще говоря съ чужди мисли—ще ги говоря, защото са съгласни съ моятъ и ми са виждатъ справедливи. Ты и самъ ще ги оцѣнишъ. Мислитѣ, дѣто крамъ отъ чуждъ глава сж искаани въ тулчанската черква отъ единъ Българинъ по повода на тулчанитѣ испитания. Тѣзи мисли са касаятъ до сичкитѣ Български школи, а не само до тулчанитѣ. Има хора които не разбираатъ това и мислятъ, че сѣка дума удри тѣхново чело. Таквизъ хора смѣсятъ своитѣ си благодѣленіи и персони съ общитѣ работи и са цунятъ прѣдъ сѣкъ жива дума, която заподозрива тѣхната благонамѣреностъ. . . .

Ето какво казва Г. И. въ словото си къмъ Тулчанци за школското прѣподаване. Азъ изличамъ само нѣкои мѣста отъ това слово, които повече характеризиратъ нашитѣ школи.

Въ пристаитѣ къмъ словото си Г. И. . . продължава тѣй :

„ Намѣсто богословски тълкования и нравоучения, азъ ще поговоря съ насъ за единъ твърдъ важенъ въпросъ, който ако и да не е богословски, яко е свързанъ съ богословіето. Онь са касай до нашѣ умствено-духовни животъ, до нашето образование и до тѣзи учреждения, които распространяватъ образованіето—училищата. Извѣстно е сѣкиму, че отъ общото образование, що ни даватъ школитѣ, зависи ясността, чистотата и здравината на нашитѣ религиозни убѣждения. Колкото по истинско е общото образование, толкова по чисти отъ заблужденія и суевѣрія сж нашитѣ вѣроисповѣдни убѣждения. Колкото по вѣрни понятия инаме за свѣта и за сичко, що е въ него, за назначеніето на челоуѣка толкова по добръ познаваме Бога; защото споредъ апостола, Бога никтоже е видѣ, и само твореньи помышлянемъ бивае тѣ. Отъ друга страна недостатѣцитѣ на общото образование са отражаватъ и на религиознитѣ мнѣния, въ което не е трудно да са увѣримъ, като пригледамъ колко заблужденія и суевѣрія има около насъ, въ нашитѣ комѣни, въ насъ иститѣ. . . . Испитанията въ вашето (тулчанското) училище, намъ са говори за нуждата да са учи нашѣ народъ. И сами вий знайте тая нуждъ, иначе не бяхте си харчили паритѣ за школитѣ; значи нѣма никаква необходимостъ да ви научавамъ за тая нуждъ. Нѣ като знайте, че учението е нужно за насъ, за нашитѣ дѣца, вий не знайте, какво учение ви трѣба, каквото не го знаятъ нидѣ по България.

Мнозина отъ насъ сж недоволни отъ днешното школско прѣподаване, отъ школското образование, мнозина намиратъ това учение бесполезно и безплодно, нѣ никой отъ насъ не може каза защо му са струва тѣй и какви са кусурити на рѣченното учение. Азъ ще ви помогна да си обясните това нѣщо. Да, това учение е неусловително, бесполезно и не отговаря на потребитѣ на живота. Освѣтъ прочитане и записване, то не ни дава друго нищо. Сичкитѣ други нѣща, що са прѣподаватъ днесъ въ училищата ни, (като извадимъ катихизиса), не ни служатъ за нищо, когато излѣземъ вънъ отъ школитѣ. Първи нашъ борчъ, подиръ това излизане, е да забравимъ това що сж ни учили. Добръ ли правимъ? Споредъ мене твърдъ добръ. Добръ, защото то е асла за забравяне.

Учение, дѣто не ни дава средства, възможность и знание да си улѣшавамъ живота отъ сѣкъ страна, дѣто не ни помага въ занятіята, дѣто, най послѣ, не възбужда нашѣ умъ—таквои учение е за забравяне. Който не го забрави, той не може да са примени съ живота: живота нему са види лошо, за прѣзиране нѣщо. Таквъ човѣкъ не разбира живота, не разбира врѣмето и нѣговитѣ искания, сѣдѣвателно не може и да направи нѣщо за този животъ, за тѣзи искания. За доказателство на това служатъ нашитѣ училища. Какви улѣшнени, какви нови средства сж внесли въ живота тѣзи училища и ученицитѣ имъ? Какво сж направили за нашето общественно, умствено и вѣщественно (икономическо) напредване? Нищо, защото сами нищо нѣматъ и нищо не знаятъ.

Какъ, ще кажатъ нѣкои-си, не искашъ ли ты да отрѣчешъ въ насъ сѣщо напредване, да твърдишъ, че ний стоимъ въ развитието на сѣщото мѣсто, дѣто сѣмъ стоимъ преди 20—30 години? Ако е тѣй, това е несправедливо и ты говоришъ пристрастно. На кадѣто и да си върлимъ очитѣ около насъ, сичко ни говори, че ний не сме туй, дѣто сѣмъ били преди 30 години, че ний сѣмъ отишли напредъ, че тѣй сѣмъ станали по умни и са занимавали съ такви въпроси, за които не сме могли и да помислимъ прѣди 30 години и ми. др. Сичкото това не е ли плодъ на учението, на школитѣ? Тѣй е, тѣй, отговарямъ. Нашето напредване е плодъ на учението; нѣ пыта са, на кое учение? на това ли, дѣто ни учатъ въ нашитѣ школи? Съмнително!

Споредъ мосто мнѣние ний сѣмъ задляжени за нашето напредване на учението, нѣ на европейското учение, на европейскія умъ, на европейскити школи. Сближаването съ европейцитѣ ни е показало какъ живѣятъ хората, запоздало ни е съ тѣхнитѣ знания и умъ и ни е накарало да нѣмъ по подражамъ. Това е единъ итъ, по който е вървѣло нашето развитие. Други пъкъ са нашитѣ млади, дѣто сѣмъ учили по чуждѣтѣ земи. По тоя начинъ нашето развитие е подкарано и са подварна отишъ, а не отжтрѣ, не отъ нашитѣ школи, отдѣто излизатъ хора неспособни да карадъ народъ напредъ. Нѣ за това по долу ще са говори.

Ханевоу.

(Сѣфдува).

ЦАРИГРАДЪ, 10 Августъ. — На минутата въ които единъ голѣмъ бычъ распръснува и распръсва злощастно ни отечество, и койгато сичкити милостиви и честни души, като зафанимъ отъ правителството чакъ до най бѣднитѣ хора, употребяватъ сичкити си усилія, сѣки споредъ куветиятъ си, за да спомогнатъ на страдающата човѣщина, единъ човѣкъ който, по службата която упражнява и положеніето което занимава, трѣбуване да бѣди првъ въ тона добротворително поприще, тоя човѣкъ, духовенъ началникъ на грѣската черква и главатаръ на общината, е самитѣ който са успава въ рѣцѣти на една противохристиянска безгръжностъ и на една нечута безчувствителностъ. Въ други обстоятелства и на други епохи когато общественни потоци фѣрляха смущеніето въ цареграпското населѣние, на епохи когато холерата и чума правяха хиляди жертви, патриарсити, нѣгови предшественници, достойни служители на Бога, стояха твърди и куражливи на мѣстото си, като черпяха касата си и здравіето си за да спомогнатъ на страдающити си овци.

Сегашнитѣ патриархъ не стори кабулъ да земе нѣ само наймалката мѣрка срѣщу безчелности злощастія които утѣчяватъ бѣдното населѣние, нѣ още той разсѣди за добръ, въ своята жестокость, да остави патриаршията съсъ сичкитѣ си достоенъ синодъ за да из-

бъгни смъртта, и да затвори сичките писалища на управлението. И тъй, не само бедността не можеше да отиде да черпи едно най-малко утешение във естественото приближище на злополучието, нъ само не са раздаде една пара на ония които умиратъ по сукациите повече отъ гладътъ нежелан отъ холерата, нъ била и н ония отъ бядните които земаха сѣки мѣсець отъ нассата на общината една малка помощъ, не можяха презъ тоя мѣсець да си я зематъ, като видѣха чии писалищата бѣха затворени и чии нассата са бѣше занесла на Халки за да усигори сладниятъ мързель на главатарити.

Когато патриархътъ бѣше още на Ферперъ, единъ почтенъ докторъ, който лѣкува съсъ една голѣма прѣданность холерицити отъ тая махала, поиска една ауденция на Н. Свѣтѣйшество за да са допитатъ и двамата върху сръдствата собствени да турятъ въ дѣйствиѣ нѣкои мѣрки които са зеха отъ правителството: нъ патриархътъ му отговори чии не прѣма никого и чии нѣму не му трѣбува хичъ да са мѣси въ работити на холерата.

При това, поповити отъ много махали назапуватъ отъ напредъ цѣната за едно погребуване; копачити на гробовити не намиратъ никого който да имъ плати за да отворятъ гроба на единъ сиромашъ, а духовната властъ, отъ която зависи това нѣщо са елендисува да играй на трикъ-тракъ. И при сичко това ако утръ царското правителство земе нѣкоя мѣрка за да накажи такви сѣблазнителни работи, гръцкото духовенство ще бѣди първото да вика сръщу постъганіето на Високата Порта върху привилегити и правдинити му!

До-сега азъ отлагахъ обнародваніето на писмото си съсъ надежда чии цариграшкити гръцки вѣстникари, които познаватъ работити по-добрь отъ менъ, ще зематъ трудътъ да осѣждатъ недостатката на нѣщо да ласкаятъ умѣренити добродѣтели. Нъ съсъ искъчение на Омоніа, гръцкити вѣстници сѣ смѣлчаватъ.

— Това писмо са обнародува отъ една францушка газета отъ столицата. То носи подписъ: едина Гръкъ. (Р)

КОРЕСПОНДЕНЦИИ НА ТУРЦИЯ.

АДЖАРЪ, 8 Августъ. — Отъ врьдомъ изъ България тъй и отъ други гьнашини мѣста гледаме чѣ непрестанно ви сѣ испрацятъ дописки за разни предмети. Само отъ наше село не са е вѣстило нѣщо, и то защо тъй, като са намиръва много нѣщо за вѣстиваніе!

Нашити селяни сѣ почти повечето абаджи, които живѣятъ по Анадолъ и по Цариградъ. Останалити тука са занимаватъ сѣ сработваніето на говолити, и отъ които твърдѣмъно са прѣпитаватъ: думата имъ не са чуе за нищо отъ чорбаджити.

Отъ 10—15 години насамъ седемъ лица чорбаджии играятъ главната рола въ селото ни които сѣ докарали жителити да крайно отчаяніе.

Злопотурбленіята на тия чорбаджии върху селянити са простиратъ до царскіятъ данѣкъ. Мнозина отъ тези вьзденци, заедно съ подлизницити си, не плащатъ данѣкъ на правителството; тѣ разхвърлятъ онова, което имъ са пада да плащатъ, върху сиромасити. За нищо и никаква сума сиромаша мѣжъ или жена ще са заирѣ, догдѣ най сетѣ са принуди да продаде къщицата си на нѣкой чорбаджии съсъ долия цѣна за да отплати пергѣта си. На мнозина отъ ония селяни, които работятъ по Анадолъ са продадохъ покъщнитити и мюлковити отъ тѣхъ за виргѣта и бакити, които, като са извѣстиха тамъ, немислиха вече да са завърнатъ на отечкското си!

Прѣжніятъ ни векилий, Димитръ Ионовъ заедно съ горѣреченити си привърженци, е игралъ една голѣма рола отъ 15 години насамъ; нѣговити тестери са прѣгладваха въ четиринетъ години веднажъ, и то отъ кон? Отъ нѣговити привърженци. Ако бы да са съберяха нѣкой други селяни, и да поискатъ да му прѣгладатъ смѣткити тѣ имъ казватъ чии то не е тѣхна работа; когато додѣятъ нѣкои селяни, които са по чужди мѣста, и поискатъ да разгледатъ смѣткити на векилина и на казимали, тѣ имъ отговарятъ, то бива, но когато са съберятъ всичкити селяни отъ чуждити мѣста: нѣй достойни ли сте да ни прѣгладватъ неса? И тъй работата са продължаваше много години. Обаче веднажъ като са събраха сичкити селяни отъ тука и имъ обявиха чии истеръ-истемесъ ще прѣгладатъ смѣтките на векилийтъ, тѣ ги заплашваха чии ще ги заирѣтъ въ конака и ще ги биятъ. Нъ каквито срѣства и да употребиха немоща да са прѣтивятъ на цѣло село. Като са прѣгладваха смѣткити отъ преди четиринетъ години селскіятъ векилий остава дълженъ на селото 65,000 гроша! А кой знае по прѣвѣти години колко хиляди гроша ще да има изедени. Каети сиромаси! працятъ сѣка година бакіи мастрафи, и други такива безъ да съществуватъ или по-добрь които съществуваше въ чорбаджити. Най сетѣ чорбаджити удобриха да останатъ и за напредъ селки векилий дано би нѣкакъ да са исплати. Нъ тая година той са извади и са замѣсти съ Тодоро Ионова, който не е по долень отъ събрятъ си. Тѣ приказовали чии прѣжніятъ векилий са бѣлъ пече исплатилъ. Нъ това ни са вижда чудно, Гне редакторе, чии единъ дължъ съставляемъ отъ 65,000 гроша тъй скоро са отплати сирѣчь въ три години вѣтрѣ съ 6000, гроша годишна заплата?

Училищнити ни заведеденіа са нампрятъ въ едно състояние достойно за оплакване, и на това са причина чорбаджити.

Преди три мѣсеца почти трима души отъ чорбаджити поискаха да са съгради една нова черкова. Селото ни ако и да са неанамаше въ днешнити обстоятелства да въздигни подобно здание, нъ чорбаджити накараха неволно сиромасити да почнатъ тая мѣчна работа, като са обѣщаха тримата чѣ цѣтъ харизятъ по 20,000 гроша. Сега черковата са почна и тѣ са отказуватъ. Селото ни ще задлъжнѣе.

Нѣкои отъ младежити прѣдложиха на чорбаджити когато стана събрание за почнованіето на черковата, чѣ селото като нѣма никаква нужда още за една черкова, по добрь е да турятъ въ добра нарѣдба училището. Нъ гласътъ имъ остана гласъ вопиющаго аъ пустиня.

С. ИВЕНЪ, 20 Августъ. — Вий сте твърдѣ любонити да знайте какво става по нашити градина, и имамъ надежда чии нѣма да ни откажете стълпвета на Турция, ако ви дамъ нѣколко свѣдѣнія за нашіятъ градски санджѣ-емини.

Безъ съмнѣніе тия свѣдѣнія ще ви са видѣтъ чудни, нъ не дѣйте са чуди. Тука имамъ единъ санджѣ-емини Евреинъ отъ Ямболъ. Той е дошълъ съсъ врѣме въ градътъ ни съ ножъ на кръстѣтъ си за да прави касанѣжъ. Той са отличаваше по лѣжити и по мюзю-вирлицити. Както на свѣждѣ по зависти и нескласіа нашити Българи сѣ оставяли другити народности да са ползуватъ отъ сичкити обстоятелства, тѣи и нашити съграждани тука оставили прѣдъ седемъ години тоя Евреинъ да са намѣсти на тая служба и да са ползува.

Прочее тоя Чифутинъ има днесъ едно голѣмо вліаніе въ градътъ ни щото никон не можѣ да му кажи нѣщо. Сношеніята

му са тѣсно свързани съсъ мюдюринѣтъ и членовити на мезлиштѣ. Това му дава повече честь. Тѣй сѣщо можѣ да са кажи и за нѣкои граждани които, заслѣпени отъ искъніятъ му занаятъ, му ставатъ и на крака когато минува изъ чаршията.

Иманѣто на тоя Чифутинъ което е придобилъ вѣтрѣ въ седемъ години е твърдѣ голѣмо. Той има къщи, дюкени, ханища. Напрѣшь той нѣмаше нищо. И отъ дѣ е придобилъ това иманѣ? Той го е придобилъ отъ потѣтъ на сиромасити. Понеже царскити пари бѣха въ рѣцѣтъ му, раздаваше съсъ лихва едно голѣмо количество пари по селянити и по чифлики сайбинти. На ония които немоща да му платятъ изѣрлѣпне дрехити и заптисуваше къщицата имъ за продажба или усювяваніе. Много такви примѣри видѣхми. Помислети какво ще бѣди богатството му като е употребявалъ седемъ години наредъ съсъ фанда приходни на една цѣла каза!

Сега напѣти съграждани са събудили! тѣ го нецятъ въки, нъ защото направи това което му трѣбуваше, нъ защото нѣговити злоупотребленіа ставатъ отъ день на день по голѣми и по несносни. Преди нѣколко врѣме испроводиха едно прошеніе до Високата Порта за да даде заповѣдъ да са прѣгладатъ смѣткити му. Заповѣдта доди, нъ нѣма кой да глѣда хисапъ. Ония които ще ги прѣгладѣтъ сѣ подкупницити на тоя Чифутинъ, и следователно уплакуваніята и постѣпкити на нашити съграждани не цѣтъ да даждѣ никакви следствіа. Разбира са чии подкупницити му ще глѣдѣтъ да го покрѣятъ и да направятъ помежду си смѣткити; защото ако не постѣпѣтъ тѣй, нъ само Евреинѣтъ, нъ и подкупницити му ще са разумѣятъ чии сѣ вършели работи противъ законити на царството. Нѣи мислимъ прочее чии има единъ голѣмъ интересъ щото Високата Порта да отрѣди една особна комисія за разгледаніето на тия хисапи; съ тоя начинъ тя ще можѣ да открий много злоупотребленіа и да я подобу да направи сѣщити издирваніа и по други градина.

Прѣдъ да свърша, азъ ще притуря чии когато заповѣдта пристигна въ градѣтъ ни отъ Цариградъ, напѣтитъ санджѣ-емини не излѣзе на вѣнъ отъ къщицата си 11 денѣ. Отъ тука са познава кабахатѣтъ му, макаръ и да бѣше са направилъ болень отъ холера. Да видимъ какъвъ край ще земе работата, и азъ пакъ ще ви пиша.

РУСИЯ.

Както на свѣждѣ тѣй и въ Руссія политическити новини са несащѣ. Това дѣто чувамъ да са върши въ тая страна сѣ разпусити на много съдѣдѣи които царятъ на Московцити упълномощува да отидѣтъ въ башинити си огнища.

Спорѣдъ нѣкой вѣстници, Александръ II далъ заповѣдъ да са събере други аскертъ на мѣстото на тия дѣто имъ са е дало изинъ да си отидѣтъ. Рекрутируваніето зафанало въ Польша; то произвѣло едно всеобщо отвращеніе. Нѣкой си искѣтъ да кажатъ чии то било причината за голѣмити огньови които уностомяватъ днесъ московската имперія.

Въ красно село, дѣто царятъ стои лѣтно врѣме, ставали сега голѣми талини прѣдприсѣтствіето на Александра II и на сичкити голѣми графови и графинки.

Управлението напошити отъ Петербургъ извѣстѣла учрежденіето на една сѣкциенна поща отъ Петербургъ до Москва, и отъ Москва до Ставрополь и до Тифлисъ.

Царятъ на Португалия благоизволилъ да

проводити дни на наследникът на короната едно писмо и изиковити от Турция и Сабията. Натовареният на работни имал честь да му ги връчи.

ПАПСКИ ВЛАДЕНИЯ.

Официалният вестник от Рим изобличава тая неделя слуховете според които Свътото съдилище са каляше да умножи войската си. Незнайки да ли това изобличаване е истинско или е дадено за да прикрити духовити които бяха са развълнували в Европа за тая мърка. Нъ това което знаими е чъ тия служови сж бяха потвърдили и отъ Мондъ и Юнионъ, и чъ тия органи които черпятъ свѣденіята си отъ кабинетятъ на Свътото съдилище, неможяха да даждъ една толкосъ важна новина, безъ никаква основа. Въ това положение, ний неможимъ да кажимъ нити едното, нити другото. Трѣбува да чакаимъ.

Една кореспонденция отъ Римъ извѣстна чъ Свѣтіятъ Отецъ направилъ тѣ дни една расхода въ гората Компатри, малакъ градъ който са намира въ околностити. Населнието го прѣла съсъ голѣмо тържество и съсъ голѣмъ ентузіазмъ. Сичкити улици бѣше напичани съсъ цвѣти. Щомъ пристигналъ, Свѣтіятъ Отецъ са прѣвлъ отъ двама кардинали и отишелъ на черковата дѣто служилъ една малка литургия. Присѣтствующити бѣше толкосъ много щото айце да хвърлишъ нѣмало дѣ да падни. Слѣдъ като направилъ нѣколко визити по околнити манастири, Пій IX си отишелъ въ столицата като далъ апостолската си благословія на сичкити жители.

Холерата не са е появила още въ областити на черковата. Бичятъ правялъ утѣшението само по оня папски области които са усвоили отъ Италианцити. Булитинити които са обнародуватъ за числото на умрѣли не сж точни хичъ. Свѣтіятъ Отецъ испроводилъ много свѣщенници, много калугерки и много лѣкари за Анкона дѣто холерата върлува. Той испроводилъ още и много разни помощи за сиротинити и за сирачетата отъ холерата. Това показува чъ Пій IX е въодушевенъ съсъ благородни чувства за бѣдността на човѣчината. Колько честити щѣхми да са сметемъ ний ако бѣхми намѣрили сжщити чувства и въ грѣцкіятъ патрикъ !!!

МОЛДО-ВЛАХІЯ.

Пишатъ отъ Букурешъ чъ на денъ на французіятъ императоръ голѣми смѣщенія станали при католическата черква на тая градъ. Едно голѣмо число касани и зарзаватчин, вторужени съсъ пушки, съсъ пѣцови, съсъ ножове и съсъ сопи, сж събрало при вратата на черковата и викало: доло Куза; нещемъ го. Французіятъ консулъ, който присѣтствувалъ на литургията, са уплашилъ; той изскокналъ криво-ляво изъ черковата, фрлялъ си униформата и отишелъ при рускіятъ консулъ за да са скрий. Много хора са убили въ това смѣщеніе.

Нѣкои вѣстници искатъ да кажатъ чъ тѣ смѣщенія бѣше проназлѣли отъ мѣркити които правителството зело сръщу зарзаватчин презъ холерата. Това е една лъжа отъ най злощастнити. Оня които сж ходили въ Молдо-Влахія знаятъ чъ повечето зарзаватчин са Българи отъ търновскити окрѣжии, които работятъ по тѣ страни лѣтно врѣме и си отиватъ на вилаетъ зимно врѣме. Тѣ Българи зарзаватчин ний не ги сждимъ за способни да правятъ подобни бунтови, нити е пакъ въ тѣхнитъ интересъ да ги правятъ. Колькото за влапкити зарзаватчин, тѣ сж динъ малко, и слѣдователно не могатъ да са дигнатъ за една таква работа.

Предъ нашити очи има една друга точка по серіозна и по за върване която трѣбува да е причинила тѣ смѣщенія; тѣ е неблагодарността на боѣрити и на чоконити отъ князъ Куза. Тѣ боѣри и тѣ чокон съставятъ една силна партія въ Молдо-Влахія. Тая партія търпеше отъ много врѣме да направи една революция въ Съединенити Княжества за да сваля Куза отъ тронътъ. Въ отсъствието на Куза, тѣ показва знакътъ на намѣреніето си. Това дѣто казуваме е толкосъ истина, колкото е истина чъ много чокон са уловили въ това смѣщеніе. Нужно е сега като доди князътъ да накажи строго фанатити чокон и да възнагради войската която употреби толкосъ куражъ за да предвари движеніето. Съсъ това той ще придобий още по голѣма симпатія отъ войската си.

Безъ съмнѣніе букурешкити кореспонденти сж искали да покрятъ тоя бунтъ въ масата на простіятъ народъ предъ очити на Европа, за да не даде никаква важность на тѣя приключенія. Нъ тѣ сж лъжатъ бѣдно. Молдо-Влахія е огнище на бунтовницити, и ний мислимъ чъ по-добъръ е да са излага истината, за да са отбъгнватъ голѣмити катастрофи, нежели лъжата, за да ги направимъ да дождъ по скоро.

АВСТРИЯ.

Вижданіето на австрийскіятъ императоръ съсъ прускіятъ царъ, за което става толкосъ приваска, станало веки. То было на Салабургъ. Царятъ на Прусіанити пристигналъ въ тоя градъ на 11 часа; той са прѣвлъ отъ императорътъ австрийски съсъ голѣмо чистосърдечіе. Г-нъ Бизмаркъ и контъ Менздорфъ, пѣлномощни министри и на двамата кралъ имали конференция на другиятъ денъ относително за сждбата на герцогинити. Тѣ сж споразумѣли върху сичко. На другиятъ денъ двамата царъ потвърдили сичкити пунктони направени отъ министрити нмъ относително до една нова организация (нареда) за приврѣмното владуваніе на Австрія и на Прусія въ герцогинити.

СЪБАКВИ НЪЩА И НОВИНИ.

— Пишатъ отъ Русчукъ чъ холерата са появила съсъ голѣма строгость. На денъ умиратъ 30—40 души. Единъ голѣмъ дѣждъ ударилъ, придруженъ съсъ силенъ вѣтеръ. Хората са наядватъ чъ тоя дѣждъ ще я направи да исчезни. Карантината са дигнала отъ Русчукъ и са турила на Свищовъ и на Търново.

— Уѣриватъ чъ холерата кестисала въ Тулча. Много хора, които бѣха избѣгали по кърницата, влѣзли въ къщата си.

— Г-нъ Коета Славовъ, Българче, ученикъ отъ царското медицинско училище, който са бѣше отрѣдѣлъ отъ извънредната комисія за докторъ-помощникъ иъ една отъ цареграшкити махали, показалъ много голѣма преданность въ лѣкуваніето на болнити. Казуватъ чъ комисіята му отправила едно писмо въ което му обявявала умноженіето на заплатити за награда на ревността му и трудовити му. Ний са радуваме за тая отличителность, и смѣемъ да го прѣпорѣчимъ за примѣръ на другити ученици.

— Единъ пріятель ни помоли вчера да попитамъ презъ вѣстникътъ си Г-нъ Бурмова да ни кажи какъвъ интересъ иматъ Българити отъ търнуваніето на някого си діаконъ Акакія отъ руското посолство за Питербургъ което той извѣсти. Това извѣстіе са видѣло много чудно на нашіятъ пріятель, и за това той е твърдъ любопитенъ да са научи. Нашіятъ пріятель притуря чъ ако Г-нъ Акакія бѣше единъ владика или друго нѣкое лице кое-

то да занимава едно високо мѣсто въ чинътъ на православната вѣра, тогасъ разбирамъ чъ има мѣстото си. Нъ той е единъ простъ діаконъ, и нъ само не прилича да са извѣстятъ презъ вѣстници, нъ не заслужава да са говори за нѣго а частно помежду хората.

Тѣй прочее, бай Бурмовъ няма да сторилъ ако навади пріятельтъ ни отъ едно любопитство твърдъ праведно и твърдъ умѣстно.

— Въ послѣднити си бройови Журналь де Константинопль бѣше извѣстилъ споредъ Левантъ Хералдъ, чъ правителството мѣркало да рши да не зема никакъвъ гюмрюкъ за солъта която ще отива по селата. Тая новина са изобличи вчера отъ страна на управленіето на гюмрюкътъ.

— Въ Бейолу и Галата отрѣди са мѣсото да са продава споредъ слѣдующата цѣна:

Кавърджикътъ, оката 5³/₄.

Караманското, „ 5¹/₂.

— Единъ голѣмъ янгинъ избухна онзи денъ въ Стамболъ близо при голѣмото заптіе. Безбройни къщи, конаци и дюкени изгоряха. Около Тиджаретътъ и Паша Капія сичкити къщи станаха на пепелъ. Казуватъ чъ числото на изгорѣли къщи са въскачува на десетъ хиляди. Три хана изгоряха, четири джамии и три черкови дѣтъ грѣци, другата ерменска. Вѣтерътъ бѣше твърдъ силенъ. Огнѣтъ съ прѣстрѣ чакъ до Вланга, Кумкапія, и Топъ-капу. На надъто отиди, той помѣти сичко. Загубити сж неизмѣримо голѣми. Сиромашіята е на една висока степенъ. Никой нищо неможилъ да отгърве отъ тоя страшенъ огнѣтъ. Той избухна по сръдъ ноцъ на 25 настоящаго и трая до 12 сахати презъ денътъ.

— Надзирателството отъ тукашното народно българско училище умолява радители, които сж испроводили синовити си да са учятъ до това училище и които сж отсъствували по причина на холерата, да ги испратятъ до 15 Септемврія най късно. Защото ако дождъ по късно не ще могатъ да са натѣкнатъ въ класовити.

— Споредъ една статистика въ Пера Галата, Татавля, Енишеиръ и други махали отъ VI отѣдленіе умрѣли отъ холерата са въскачуватъ на 5,073 души.

— Миналата недѣля Н. П. Г-нъ Рафанлъ началникъ на Съединенити Българи, служилъ една литургия за умрѣли отъ холерата; той приказалъ едно слово съобразно съсъ обстоятелството и направилъ единъ парастасъ, надъ когото, предъ да са раздаде сж прочели сичкити имена на умрѣли които принадлежатъ подъ властѣта му.

— Холерата умалыва въ Цариградъ. На денъ умрѣтъ 10—15 души,

 Умоляватъ са оня отъ спомоществователити ни които не сж ни платили да ни платятъ по скоро, защото имамъ голѣма нужда отъ пари.

ПРОТИВОХОЛЕРИЧЕСКА ТЕНТУРА.

Тентура на Гюако, цѣръ сръщу холерата. Тоя цѣръ, който са употребява твърдъ много въ Америка сръщу ухапваніето на змѣити, са е далалъто док. Шаберъ въ хляди холерически случаи съсъ най голѣмъ успѣхъ.

Тентурата приготвена споредъ предписаніето на док. Шаберъ са намира въ английската спинарія на Галата, Санджакъларъ, улица Чомлекчи, № 9.

Цѣна на шишето 12 гроша.

Продажа топтанъ и надребно. Испроваждане по областити.

Белѣжка. Книжката която е залепена на шишето убѣжда какъ трѣбува да са зема лѣкътъ